

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Pavla Moravce a soudkyň JUDr. Miluše Krejzlíkové a Mgr. Miroslavy Lanžhotské ve věci

žalobce: V [redacted] V [redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted], [redacted]

proti

žalovanému: V [redacted] V [redacted], narozený [redacted]
trvale bytem [redacted], [redacted]
adresa pro doručování: [redacted], [redacted]

o výživné zletilého dítěte

k odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v [redacted] ze dne 13. května 2021, č. j. [redacted]

takto:

Rozsudek okresního soudu **se** vyjma odvoláním nedotčeného výroku II. **zrušuje** a věc se v tomto rozsahu **vrací** okresnímu soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Okresní soud shora označeným rozsudkem uložil žalovanému povinnost platit žalobci s účinností od 1. 1. 2020 výživné 3 300 Kč měsíčně vždy do každého 15. dne v měsíci předem (výrok pod bodem I. rozsudku okresního soudu); co do požadavku „žalobkyně“ na zvýšení výživného o 700 Kč měsíčně za dobu od 1. 1. 2020, a dále co do požadavku „žalobkyně“ na zvýšení výživného od 2. 3. 2018 do 31. 12. 2019, žalobu zamítl (bod II.); dluh na výživném za období od 1. 1. 2020 do 31. 5. 2021 v celkové výši 27 900 Kč uložil žalovanému splácet žalobci spolu s běžným výživným v měsíčních splátkách po 1 000 Kč měsíčně počínaje měsícem následujícím po měsíci, ve kterém rozsudek nabyde právní moci, pod ztrátou výhody splátek (bod III.); tím změnil rozsudek Okresního soudu v [redacted] ze dne 16. 6. 2010, č. j. [redacted] (bod IV.) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů tohoto řízení (bod V.).

V odůvodnění rozsudku okresní soud předně předestřel předmět žalobního žádání, kdy se žalobce vůči žalovanému (svému otci) žalobou (*pozn. odvolacího soudu: podanou u okresního soudu dne 8. 3. 2021 /srov. č. l. 1 spisu/*) domáhal zvýšení výživného na částku 4 000 Kč měsíčně tři roky zpětně od 2. 3. 2018. Ze žaloby se podává, že o výživném pro tehdy nezletilého syna žalovaného bylo naposledy rozhodnuto rozsudkem Okresního soudu v [redacted] ze dne 16. 6. 2010, č. j. [redacted], a to ve výši 900 Kč měsíčně. Prvostupňový soud dále reprodukoval stanovisko žalovaného k uplatněnému žalobnímu požadavku, jenž by souhlasil se zvýšením výživného na částku 2 200 Kč měsíčně s účinností od května r. 2021. Nesporným pak účastníci řízení učinili tvrzení, že žalovaný aktuálně přispívá na výživu žalobce částkou 1 000 Kč měsíčně a vedle toho

v měsících, kdy žalobce dojížděl do školy, mu zasílá částku 700 Kč měsíčně na dopravu. V další části odůvodnění rozsudku prvostupňový soud podal přehled v řízení provedených listinných důkazů (rozsudků Okresního soudu v [redacted] ze dne 16. 6. 2010, č. j. [redacted], a ze dne 20. 4. 2021, sp. zn. [redacted], lékařské zprávy žalovaného a jeho daňového přiznání za r. 2019-2020, potvrzení o žalobcově studiu a výpisu jeho vysvědčení) a účastnických výpovědí žalobce a žalovaného, včetně zjištění z nich učiněných.

Po právní stránce soud prvního stupně věc posuzoval podle ustanovení § 910 odst. 1, § 911, § 913 odst. 1, § 915 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném znění (dále jen „o. z.“) a § 163 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, v platném znění (dále jen „OSŘ“), jež citoval. Okresní soud dospěl v rámci svých skutkových zjištění k závěru, že od doby posledního rozhodnutí o výživném v červnu r. 2010 se výrazně změnila poměry na stranách obou účastníků řízení. Žalovanému ubyly - z tehdejších pěti vyživovacích povinností k nezaopatřeným dětem - dvě vyživovací povinnosti, přičemž nyní jsou na něm výživou závislé jeho tři děti, a to zletilá G [redacted] V [redacted], narozená [redacted] - s částkou výživného 4 000 Kč měsíčně, [redacted] [redacted] (*pozn. odvolacího soudu: jde o nezletilé dítě žalobce, narozené [redacted] /to krajský soud zjistil z potvrzení o provedené lustraci v informačním systému základních registrů obledné osoby žalovaného - viz č. l. 68 p. v. spisu*) - s částkou výživného 700 Kč měsíčně a zletilý žalobce - s částkou výživného (viz odstavec shora), přičemž nad rámec výživného žalovaný žalobci poskytuje (kupř. k jeho narozeninám či u příležitosti Vánoc) finanční částky ve výši cca 1 000 Kč až 1 500 Kč. Žalovaný žije spolu s družkou v nájemním bytě, s družkou vlastní rekreační nemovitost v [redacted], jež je zatížena splácením hypotéky a kterou pronajímá, žádný jiný majetek větší hodnoty nevládní. Přibližně o 20 000 Kč měsíčně se žalovanému v r. 2020 - oproti době předchozí soudní úpravy v červnu r. 2010, kdy byl nezaměstnaný a pobíral toliko podporu v nezaměstnanosti ve výši 5 171 Kč měsíčně - zvýšily jeho příjmy z podnikatelské činnosti provozované v oboru zednictví, a to průměrně na cca 26 000 Kč čistého měsíčně, v r. 2019, kdy žalovaný pracoval jako řidič kamionu, takových příjmů nedosahoval, vydělával si přibližně 21 000 Kč čistého měsíčně, jeho příjmy byly sníženy i pro utrpěný úraz a s tím spojenou dlouhodobou léčbu. Na straně žalobce pak došlo taktéž ke změně poměrů a v souvislosti s tím ke zvýšení jeho potřeb, a to v důsledku navýšení věku a pokračování ve studiu. Žalobce aktuálně studuje dvouletý učební obor, příbuzný tomu, jenž již vystudoval v r. 2020, čímž si podle okresního soudu rozšiřuje své vzdělání a možnosti uplatnění na trhu práce; brigádně si pak přivydělává - ve školním roce jde o částku přibližně 1 000 Kč měsíčně, o prázdninách o částku 5 000 Kč měsíčně. Žalobce žije s matkou a sestrami, nevládní žádný majetek větší hodnoty, nemá žádné zvýšené výdaje.

Okresní soud na základě takto zjištěného skutkového stavu věci uzavřel, že žaloba je částečně důvodná. Zdůraznil, že pro posouzení předpokladů pro změnu dosavadního rozhodnutí o výživném musí být doložen závěr o změně poměrů, v důsledku čehož je třeba změnit i výši výživného; nestačí tedy jen úvaha o tom, zda dosavadní výživné je přiměřené. Okresní soud měl za prokázanou změnu poměrů na straně obou účastníků řízení. Žalobce je podle něj sice již schopen se částečně živit; pokračuje však řádným způsobem ve studiu, přičemž toto studium shledal okresní soud smysluplným, prohlubujícím dosavadní žalobcovo vzdělání. Při studiu si žalobce přivydělává brigádně, z čehož má průměrně v přepočtu z jím dosahovaného ročního příjmu částku 1 700 Kč měsíčně. Žalobce nemá žádné zvýšené výdaje, své potřeby si částečně kryje vlastními příjmy, trvající vyživovací povinnost má k žalobci též jeho matka. S ohledem na poměry žalovaného je podle okresního soudu v jeho možnostech a schopnostech - při výši jím dosahovaných čistých příjmů za r. 2020 v částce cca 26 000 Kč měsíčně a trvajících dalších dvou vyživovacích povinnostech - hradit výživné pro žalobce ve výši 3 300 Kč měsíčně. O zvýšení výživného pak soud prvního stupně rozhodl s účinností od 1. 1. 2020, když v tuto dobu žalovanému odezněly následky utrpěného úrazu, začal podnikat a dosahovat shora uvedených příjmů ze svého podnikání (viz výrok pod bodem I. rozsudku okresního soudu). Pro zpětné

zvýšení výživného od 1. 1. 2020 nadále (*pozn. odvolacího soudu: míněno do konce posledního splatného měsíce k datu rozhodování okresního soudu – tím ale nemohl být datum uvedený okresním soudem v odůvodnění rozsudku – v jeho bodě 20., tj. 31. 5. 2021, když splatnost výživného byla výrokem I. stanovena k 15. dni v měsíci a okresní soud přijal své rozhodnutí dne 13. 5. 2021 – posledním splatným měsícem tak byl duben r. 2021*) pak okresní soud vyčíslil nedoplatek na výživném ve výši 27 900 Kč, kdy zohlednil platby žalovaného realizované ve výši 1 700 Kč měsíčně kromě dvou měsíců školních prázdnin, v nichž bylo na výživném placeno pouze 1 000 Kč měsíčně. Dluh na výživném pak okresní soud – vzhledem k příjmům žalovaného a jeho dalším vyživovacím povinnostem - umožnil žalovanému splácet spolu s běžným výživným ve výši 1 000 Kč měsíčně dle § 160 odst. 1 OSŘ (viz výrok III. rozsudku). Při rozhodování o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky okresní soud vyšel z převážného úspěchu žalobce ve sporu; v řízení však žalobci žádné prokazatelné náklady nevznikly. Proto bylo rozhodnuto (*pozn. odvolacího soudu: v intencích okresním soudem neuvedeného § 142 odst. 1 OSŘ*), že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (viz výrok V. rozsudku).

Proti rozsudku okresního soudu, a to výslovně vůči výroku pod bodem I. a III. (*pozn. odvolacího soudu: a tím i proti souvisejícímu výroku pod bodem IV. a závislému výroku nákladovému pod bodem V.*) se odvolal žalovaný. Předně zmínil – v reakci na bod 6. odůvodnění rozsudku okresního soudu, že výdaje z jeho podnikatelské činnosti jsou dle zákona stanoveny na 80 % a jsou považovány za nezpochybnitelné. K bodu 7. odůvodnění rozsudku žalovaný namítal, že dvouletý učební obor studovaný nyní žalobcem je prioritně určen pro osoby s určitým postižením. Pro žalobce toto studium není zvýšením jeho kvalifikace, jelikož vyšší formy vzdělání syn dosáhl již předchozím absolvováním tříletého učebního oboru. Nynější žalobcovo studium je podle odvolatele pouze účelově zacíleno na to, aby žalobce dlouhodobě nepracoval a požíval nadále nejen výživné od žalovaného, ale též „bezpracně využíval“ svoji matku, sestru a jejího přítele, který se na provozu rodinné domácnosti podílí nemalou finanční částkou. V další části svého odvolání žalovaný kriticky poukázal na „řádost a úspěšnost“ žalobcova nynějšího studia. Žalobce pro potřeby soudního řízení předložil vysvědčení za 1. pololetí školního roku 2020/2021; žalovaný však v květnu t. r. od učiliště obdržel informaci, že v druhém pololetí si žalobce při distanční výuce neplnil své studijní povinnosti, vůbec nevypracovával zadané úkoly a byl i ze strany učiliště vyzván k doplnění učiva, aby vůbec mohl být klasifikován. Žalovaný dodal, že dle sdělení žalobcovy matky žalobce hraje dlouho do noci hry na počítači, což již lze kvalifikovat jako závislost; celý den pak prakticky prospí a na chodu domácnosti ničím nevypomáhá. Odvolatel namítal, že žalobce by s nynějším učebním oborem mohl absolvovat praxi v místní pekárně, o tuto práci však nejeví zájem. Podle žalovaného tak lze konstatovat, že žalobce nezajímá ani odborná teoretická výuka, ani praxe. Odvolatel dále zmínil blíže neoznačené sdělení (co do osoby jeho autora), že žalobce „pak bude studovat na zahradníka s tím, ať se matka stará a otec platí“. Nadto žalovaný doplnil, že současné žalobcovo studium je již třetím učebním oborem – prvním byl mechanik [REDAKCE], který žalobce opustil již po necelém roce. Za stěžejní pak odvolatel považoval to, že v celém řízení u okresního soudu nebyl zmíněn příjem matky, s níž žalobce žije ve společné domácnosti a která má vůči žalobci taktéž vyživovací povinnost. Vedle toho poukázal na to, že rozhodnutí [REDAKCE] okresního soudu o výživném pro zletilou sestru žalobce (dvojče) G [REDAKCE] ze dne 20. 4. 2021, č. j. [REDAKCE], bylo napadeno odvoláním a bude tedy předmětem odvolacího přezkumu. Zopakoval, že pro stanovení přiměřené částky výživného pro žalobce by měly být zmapovány celkové příjmy jeho matky a její podíl na žalobcově výživě, jakož i příjem přítele sestry žalobce, sdílící s nimi rodinnou domácnost. Žalovaný zmiňoval, že mnohokrát (od základní školy) žalobce i jeho matku (stejně jako dceru G [REDAKCE]) vyzýval, aby podali návrh na zvýšení výživného. Matka žalobce to však odmítala, neboť opakovaně žádala o příspěvky na bydlení, jejím žádostem bylo v nemalé výši většinou vyhověno; dle vyjádření matky žalobce byl tento stav pro ni výhodnější. Závěrem žalovaný sporoval výši svých měsíčních příjmů s tím, že zednická profese je sezónní prací, v zimním období jsou příjmy zpravidla mnohem nižší. Předestřel své výdaje související s podnikáním a s bydlením v nájemním bytě, zahrnující mj. též výživné pro nezaopatřené dcery G [REDAKCE] a [REDAKCE] a splácení poloviny

nákladů na hypotéku. Dodal, že má též dvě vnoučata a ještě jednu dceru ■■■■■, které chce občasně také obdarovávat, a že v době svého úrazu a nemožnosti pracovat část nákladů žalovaného hradila jeho družka, jeho rodiče a sestra, kterým tak dluží více jak 100 000 Kč. Žalovaný vyjádřil přání, aby se jeho syn vzdělával ve studiu, kde by získal maturitní vysvědčení - v takovém případě by rád na výživu žalobce přispíval. Studium na nižším oboru, o který nadto žalobce ani nejeví dostatečný zájem, je ze strany žalobce pouze účelové s cílem i nadále nepracovat; ostatně tím se žalobce vůbec netají. Závěrem odvolatel dodal, že ze strany jeho rodičů a sestry byl o žalobce i jeho sestru vždy projevován zájem, společně jim byly hrazeny jejich potřeby i nad rámec stanoveného výživného. Od ukončení základního školního vzdělání se však žalobce (s jeho sestrou) chovají k žalovanému i jeho rodičům velice nepřátelsky, nelichotivě se o nich vyjadřují, nezvedají jim telefon. Z popsaných důvodů se žalovaný domáhal změny rozsudku okresního soudu ve výroku I. s tím, aby výživné pro žalobce bylo stanoveno na částku 1 500 Kč měsíčně; žalovaný současně deklaroval, že až do rozhodnutí odvolacího soudu bude rozhodnutí okresního soudu respektovat. Dále navrhoval, aby ke změně výživného nedošlo se zpětnou účinností; vlastními slovy požadoval „zproštění zpětné úhrady dluhu ve výši 27 900 Kč“. Na úvaze soudu pak odvolatel ponechal realizaci uplatněného důkazního návrhu – svědeckého výslechu (blíže neoznačené) M■■■■ V■■■■, ke svému odvolání současně připojil přílohou blíže označené listiny.

Žalobce se k podanému odvolání žalovaného nevyjádřil.

Krajský soud jako soud odvolací po zjištění, že odvolání bylo podáno oprávněnou osobou, v zákonné lhůtě a že je přípustné (§ 201, a contr. § 202, § 204 odst. 1 OSŘ), přezkoumal rozsudek okresního soudu v odvoláním dotčené části (tj. vyjma odvoláním nenapadeného výroku II. o částečném zamítnutí žaloby), jakož i řízení jeho vydání předcházející (§ 212 OSŘ), přihlížející přitom k možným vadám, ke kterým je povinen přihlížet (§ 212a odst. 1 a 5 OSŘ), bez nařízení jednání (§ 214 odst. 2 písm. d/ OSŘ) a dospěl k závěru, že z důvodu existence vady, která mohla mít za následek nesprávnost rozhodnutí ve věci, a z důvodu nepřezkoumatelnosti rozsudku pro nedostatek důvodů jsou dány důvody pro zrušení rozsudku okresního soudu a jeho vrácení soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 219a odst. 1 písm. a, b/, odst. 2, § 221 odst. 1 písm. a/ OSŘ).

Na tomto místě krajský soud považuje za potřebné uvést, že odvoláním nenapadený výrok pod bodem II. (*pozn. odvolacího soudu: když aktivní legitimace ke podání řádného opravného prostředku vůči tomuto výroku by stejně svědčila pouze žalobci, neboť žalovanému je výrok o částečném zamítnutí vůči němu směřované žaloby tzv. ku prospěchu*) nabyl samostatně právní moci dnem následujícím poté, co poslednímu z účastníků uplynula lhůta pro podání odvolání (§ 212, § 206 odst. 3, § 159 OSŘ). I přesto, že předmětný výrok II. byl v době realizace odvolacího přezkumu již pravomocným, nemohl odvolací soud ponechat bez povšimnutí (*pozn. odvolacího soudu: pro vyvarování se takové situaci v další rozhodovací praxi okresního soudu*), že v tomto výroku došlo ze strany prvostupňového soudu k formulačnímu - gramatickému pochybení, kdy nebylo lze přehlednout písařskou vadu spočívající v tom, že žalobce je zde opakovaně nepatříčně označován v ženském rodě. Jistě si pak částečné zamítnutí žaloby zasloužilo alespoň stručného zdůvodnění, a to s poukazem na žalobcův požadavek na zpětné zvýšení výživného, který výslovně spojoval k datu 2. 3. 2018. Odvolací soud si je vědom toho, že tento žalobcův návrh coby zletilého dítěte (*pozn. odvolacího soudu: míněno změna výživného se zpětnou účinností*) měl obecně zákonnou oporu v § 922 odst. 1 věta za středníkem o. z. K zahájení tohoto řízení však došlo až dnem, kdy okresnímu soudu došel návrh na jeho zahájení (§ 82 odst. 1 věta první OSŘ) – dle otisku podacího razítka k tomu došlo (až) dne 8. 3. 2021 (srov. č. 1. 1 spisu). Částečné zamítnutí žaloby sepsané dne 2. 3. 2021, již bylo žalobcem požadováno zvýšení výživného „3 roky zpětně, tudíž 2. 3. 2018“, tak bylo nutno z hlediska časového rozčlenit (tj. pro dobu od 2. 3. 2018 do 7. 3. 2018 vč. /pročež by nebyla vůbec dána zákonná opora pro takový žalobní požadavek, a proto musela být žaloba zamítnuta/ a od 8. 3. 2018 do 31. 12. 2019

/kdy v této části byla žaloba zamítnuta z důvodu v řízení zjištěné neopodstatněnosti zákonem aprobovaného žalobního požadavku/).

K odvolacímu přezkumu merita věci (co do výroků napadených odvoláním žalovaného /tj. pod body I., III. až V. prvostupňového rozsudku/) krajský soud uvádí následující. V této věci jde o posouzení žaloby o výživné zletilého dítěte – resp. o jeho změnu v podobě zvýšení doposud stanoveného výživného dle předchozího rozsudku [redacted] okresního soudu ze dne 16. 6. 2010, č. j. [redacted]. Svou povahou se již jedná (na rozdíl od předchozího řízení péče soudu o nezletilé) o sporné řízení, což mj. znamená, že soud je vázán žalobou – tedy žalobním žádáním, od kterého se bez dalšího nemůže odchýlit. Nejde tak o případ, kdy by mohl být soudním rozhodnutím překročen návrh žalobce a bylo tak přisouzeno něco jiného, nebo více, než čeho je žalobou žádáno (§ 153 odst. 2 OSŘ). Obecně je tedy možno takové žalobě (za podmínky, že obsahuje náležitosti návrhu na zahájení řízení dle § 42 odst. 4 a § 79 odst. 1 OSŘ – jinými slovy: jde o žalobu věcně projednatelnou) buď plně či částečně vyhovět (při současném zamítnutí zbývající části), nebo žalobu zcela zamítnout. I když kauzálně souzená věc formálně spadá do okruhu sporných řízení, její specifická povaha a konkrétní obsah soudního spisu vybízely, resp. přímo vyžadovaly to, aby okresní soud jednak žalobce příslušným způsobem (dle § 43 odst. 1 OSŘ) vyzval k doplnění jeho žaloby ze dne 8. 3. 2021, když zde obsažené vylicení rozhodujících skutečností, týkající se poměrů na straně žalobce, je pro rozhodování o důvodnosti žalobcova požadavku na zvýšení výživného nedostatečné (srov. obsah č. l. 1 spisu). A dále, aby posléze řádně a úplně provedl dokazování, příp. ve smyslu ustanovení § 120 odst. 2 věty první OSŘ realizoval i jiné než účastníky navržené důkazy s cílem komplexně zjistit skutkový stav věci a na základě toho teprve pak věc adekvátně právně posoudit.

Okresní soud však na situaci v řízení touto optikou, dlužno říci chybně, vůbec nenahlížel. Žalobu, na rozdíl od odvolacího soudu, shledal zcela dostačující – projednatelnou, a to i přesto, že pro úspěšnost žalobce (byť i částečnou) si musel být vědom elementárního splnění procesních povinností žalující stranou – tzv. unést břemeno tvrzení a důkazní ke vznesenému žalobnímu požadavku. Následně pro účely rozhodování pak okresní vycházel ze spoře provedeného dokazování, a to i při vědomí námitek žalovaným v prvostupňovém řízení vznesených (kupř. co do zevrubnějšího zjištění poměrů na straně žalobce /např. mj. plnění vyživovací povinnosti žalobcovou matkou vůči zletilému synovi/ a jeho vcelku pochopitelných a dosud nezodpovězených výhrad k charakteru a průběhu současného žalobcova studia s dopadem na kritérium opodstatněnosti pokračování ve studiu), v určitém směru však ani dokazování nevedl (kupř. k řádnému zjištění vyživovací povinnosti žalovaného k jeho nezl. dceři [redacted], kdy se spokojil toliko s nijak doloženým tvrzením žalovaného, či k osobě družky žalovaného – k jejím poměrům apod.). Neúplně, resp. neprůkazně pak byly zjišťovány příjmové a majetkové poměry žalovaného (kupř. s poukazem na tvrzenou proměnlivost jeho příjmů v průběhu roku, na – vyjma spoluvlastnictví rekreačního objektu – tvrzené zanedbatelné majetkové poměry žalovaného, na jeho celkovou životní úroveň atd.), dále jeho družky, s níž vede rodinnou domácnost, žalobce i žalobcovy matky – to vše s dopadem na žalobcovu životní úroveň (§ 915 odst. 1 věta první o. z.). Žádné zjišťování skutkového stavu nebylo ze strany okresního soudu zaznamenáno ani při posuzování tvrzené (či spíše dovozované) trvalé neschopnosti žalobce sám se žít (§ 911 o. z.). Odvolací soud tím míní zejména pokračování žalobcova studia - po předchozím úspěšném ukončení tříletého učebního oboru na středním odborném učilišti [redacted] v profesně žádaném oboru kuchař/číšník - na typově nižší formě učňovského studia (tj. na denní formě dvouletého studia na Střední škole profesní přípravy [redacted], obor potravinářské práce), a to pro adekvátní posouzení kritéria zvyšování si kvalifikace a přípravy na výkon budoucího povolání na straně žalobce. Tím by totiž mohly být vyvráceny (či naopak potvrzeny) případné pochybnosti vtělené kupř. do vyjádření žalovaného k žalobě (srov. č. l. 4 spisu) směřující k tomu, proč žalobce spíše neusiluje o dosažení vyššího vzdělání (např. získáním maturity – tak jako jeho sestra /dvojče/), čím konkrétně mu bude na trhu práce nyní absolvované učňovské studium ku

prospěchu, jak poslouží ke zvýšení jeho kvalifikace, a dále též i to, jakým způsobem probíhá žalobcovo současné studium (z hlediska řádnosti a úspěšnosti) - to vše pro žalovaným a priori nevyučovanou podporu syna ve studiu. K tomu odvolací soud připomíná, že z obsahu spisu je patrné, že se žalovaný zásadně nebránil plnění vyživovací povinnosti vůči žalobci, nenavrhol – jak je odvolacímu senátu z jeho dlouholeté rozhodovací praxe v jiných případech známo, že by měla být žaloba zcela zamítnuta či vyživovací povinnost žalovaného vůči žalobci zrušena. Na tomto místě odvolací soud poukazuje na určitou vstřícnost žalovaného, vyjádřenou jak v jeho podání ze dne 19. 3. 2021 (srov. č. 1. 4 spisu), kde navrhoval poskytovat žalobci na výživném částku 2 200 Kč měsíčně bez zpětného navýšení (jinými slovy /vycházeje z § 41 odst. 2 OSŘ/ – s účinností této změny od data podání žaloby, tj. 8. 3. 2021 nadále), v průběhu ústního jednání (tj. 2 200 Kč měsíčně od května r. 2021 – viz č. 1. 29 spisu), tak v jím předneseném závěrečném návrhu u jednání před okresním soudem dne 6. 5. 2021 (srov. č. 1. 31 spisu), kdy byl ochoten platit žalobci výživné maximálně 3 000 Kč měsíčně od června r. 2021. Je tak zřejmé, že zde byl i dán prostor – po předestření právního názoru soudu na posuzovanou věc (což ale není z protokolu o jednání patrné) – k možnému mimosoudnímu či spíše smírnému vyřízení věci. Této možnosti, jež by tolik nejitrila napětí ve vztazích mezi účastníky – blízkými rodinnými příslušníky a dost možná by vedla k jejich částečné či úplné reparaci – však prvostupňový soud nevyužil.

Sumárně řečeno – procesní postup a dokazování okresním soudem provedené ke všem rozhodným skutečnostem potřebným k posouzení věci v prvostupňovém řízení tedy neposkytovalo spolehlivý a hlavně zevrubný podklad pro přijetí konečného rozhodnutí. Odvolací soud opakuje, že nebyly potřebným způsobem objasněny poměry na straně účastníků řízení (tj. jejich schopnosti, možnosti, majetkové /movité i nemovité/ poměry a jejich celková faktická životní úroveň – s dosahem na další osoby /tj. matku žalobce, družku žalovaného/). Za tohoto stavu tedy nebylo lze přijmout meritorní rozhodnutí, a proto musel být rozsudek okresního soudu zrušen a věc byla tomuto soudu vrácena k dalšímu řízení (§ 219a odst. 1 písm. a/, b/, odst. 2 a § 221 odst. 1 písm. a/ OSŘ).

Ve výše naznačeném směru potřebnost nápravy (co se týče doplnění obsahu žaloby a doplnění skutkových zjištění) překračuje rámeček odvolacího přezkumu a činnosti nadřízeného soudu. Krajský soud jako soud odvolací tedy nemohl sám ve věci rozhodnout, neboť by vybočil z mezí své přezkumné činnosti a rozhodoval by zcela jako soud prvostupňový. Je-li pak rozhodnutí okresního soudu nepřezkoumatelné i pro nedostatek důvodů, pak odvolací soud ani nemůže nahrazovat činnost prvostupňového soudu a věc sám projednat a rozhodnout. Pokud by tak činil, odňal by tímto nesprávným postupem účastníkům řízení možnost domáhat se přezkoumání jeho skutkových a právních závěrů proti - v odvolacím řízení - vydanému rozhodnutí cestou řádného opravného prostředku (vzhledem k charakteru řízení a nemožnosti uplatnit proti rozhodnutí odvolacího soudu mimořádný opravný prostředek v podobě dovolání).

V dalším řízení tedy okresní soud vyzve žalobce k doplnění žaloby (zejména k případnosti jeho současného studia) a zevrubně doplní dokazování způsobem shora naznačeným za účelem posouzení kritérií pro přijetí rozhodnutí o uplatněném žalobním požadavku, při svém rozhodování též zohlední trvající vyživovací povinnost matky vůči žalobci, poměry na straně účastníků řízení, matky žalobce, družky žalovaného apod. Pro své rozhodnutí též zohlední výsledek odvolacího řízení ve věci týkající se výživného pro zletilou sestru žalobce G [REDACTED] (u Krajského soudu v [REDACTED] vedeno pod sp. zn. [REDACTED]). Pokusí se však primárně spor mezi zletilým synem a otcem o výživné vyřídit smírným způsobem, bude mít účastníky řízení k uzavření pro obě strany přijatelného konsenzu. V odůvodnění svého rozhodnutí pak bude dbát ust. § 157 odst. 2 OSŘ a náležitým a zejména přezkoumatelným způsobem vysvětlí své úvahy, týkající se závěrů jím nově přijatých. Vypořádá se i s dalšími výhradami žalovaného uplatněnými v jeho odvolání a zužitkuje pro svůj další postup pokyny odvolacího soudu k prvostupňové rozhodovací činnosti.

V novém rozhodnutí o věci okresní soud neopomene rozhodnout rovněž o náhradě nákladů tohoto odvolacího řízení (§ 224 odst. 3 OSŘ).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Hradec Králové 2. srpna 2021

Mgr. Miroslava Lanžhotská v. r.
soudkyně

v zastoupení za nepřítomného předsedu senátu JUDr. Pavla Moravce z důvodu čerpání řádné dovolené